

Valsts ieņēmumu
dienests

Jaunais uzņēmumu ienākuma nodoklis

Uzņēmumu ienākuma nodokļa likums
spēkā ar 01.01.2018.

Valsts ieņēmumu
dienests

Uzņēmumu ienākuma nodokļa (UIN) reforma

Esošais režīms

UIN 15% (no korigētā apliekamā ienākuma)

15% + 10% (dividendēm fiziskām personām)

15% + 0% (dividendēm juridiskām personām)

Izmaiņas – Uzņēmumu ienākuma nodokļa likums spēkā ar 01.01.2018.

UIN 20%

20 % + 0 % (dividendēm fiziskām personām)

20 % + 0% (dividendēm izmaksai juridiskām personām)

Pēc 20 % UIN piemērošanas papildus no aprēķinātajām dividendēm ne fiziskās, ne juridiskās personas ienākuma nodokli Latvijā nemaksā.

Valsts ieņēmumu
dienests

UIN maksātāji

Nodokli maksā:

Iekšzemes uzņēmumi, tai skaitā:

- arī personālsabiedrības, kooperatīvās sabiedrības

Nerezidenti un to pastāvīgās pārstāvniecības

Tonnāžas nodokļa maksātāji

Brīvostu un speciālo ekonomisko zonu kapitālsabiedrības

Nodokli nemaksā: pensiju fondi un alternatīvo ieguldījumu fondi

Valsts ieņēmumu
dienests

UIN taksācijas periods un deklarācija

Taksācijas periods – **kalendāra mēnesis** - pārskatā gadā – 12 deklarācijas.

Izņēmums – IU un ZS (kuru apgrozījums (ieņēmumi) no saimnieciskajiem darījumiem iepriekšējā pārskata gadā nepārsniedz 300 000), kuri ir tiesīgi ieģrāmatot attaisnojuma dokumentus vienu reizi ceturksnī – taksācijas periods – **ceturksnis** (likuma «Par grāmatvedību» 8.pants)

UIN deklarāciju sniedz VID katru mēnesi, līdz nākamā mēneša 20.datumam.

Aprēķināto nodokli maksā budžetā līdz pēctaksācijas perioda (nākamā mēneša) 20.datumam.

Pārskata gada pēdējā mēneša deklarācijā (decembra deklarācijā) – norāda atsevišķas nodokļa bāzi veidojošās pozīcijas par visu pārskata gadu.

Valsts ieņēmumu
dienests

UIN taksācijas periods un deklarācija

Par periodu **no 01.01.2018. līdz 30.06.2018.** sniedz vienu UIN deklarāciju (par 6 mēnešiem) 20.jūlijā.

Ja neveidojas ar UIN apliekams objekts – UIN deklarāciju var nesniegt (izņemot pārskata gada pēdējā mēneša deklarāciju).

Ja deklarācija līdz pēctaksācijas perioda 20.datumam nav iesniegta, tiks uzskatīts, ka nodokļa maksātājam taksācijas periodā neveidojas ar UIN apliekama bāze un deklarācija ir iesniegta.

Ja deklarācija tiek iesniegta pēc pēctaksācijas perioda 20.datuma, tā tiek uzskatīta par taksācijas perioda deklarācijas labojumu (izņemot deklarāciju par pārskata gada pēdējo mēnesi).

Valsts ieņēmumu
dienests

UIN taksācijas periods un deklarācija

Pārskata gada pēdējā mēneša deklarāciju (decembra deklarāciju) var labot līdz gada pārskata iesniegšanai bez soda sankcijām.

Ja pēc paraksta gada pēdējā mēneša deklarācijas (decembra deklarācijas) iesniegšanas, sagatavojot gada pārskatu, veidojas UIN piemaksa, un nepieciešami labojumi deklarācijā par taksācijas periodu, kurš attiecas uz pārskata gada pēdējo mēnesi, nepiemēro likumā «Par nodokļiem un nodevām» noteiktās nokavējuma naudas.

Piemērojot ziedojumu atlaidi un atlaidi lauksaimniekiem, nodokļa maksātājs ir tiesīgs iesniegt precizētu attiecīgā taksācijas perioda deklarāciju, kas attiecas uz pārskata gadu, kurā veikts ziedojums vai saņemts atbalsts lauksaimniecībai vai lauku attīstībai.

Valsts ieņēmumu
dienests

UIN taksācijas periods un deklarācija

Ja par pārskata gadu aprēķinātā UIN summa ir mazāka par 50 euro - nodokļa maksātājs pārskata gada pēdējā deklarācijā norāda budžetā maksājamā nodokļa starpību, kas kopā ar pārskata gadā aprēķināto nodokli veido **50 euro** (ja pārskata gadā nav maksāti IIN vai VSAOI).

Nodokli samaksā līdz 20.janvārim.

Pastāvīgās pārstāvniecības pārskata gads ir kalendāra gads. Pastāvīgā pārstāvniecība pārskata gada pēdējā mēneša deklarāciju (decembra deklarāciju) iesniedz kopā ar bilanci un peļņas vai zaudējumu aprēķinu.

Valsts ieņēmumu
dienests

UIN likme un ar nodokli apliekamā bāze

Likme ir 20% no koriģētas UIN bāzes.

UIN bāzi veido (likuma 4.pants):

Sadalītā peļņa

- Aprēķinātās dividendes (arī ārkārtas dividendes)

- Dividendēm pielīdzinātas izmaksas (kooperatīvās sabiedrības peļņa, individuālā uzņēmuma peļņas sadale, personālsabiedrības peļņas daļas izmaksa, pastāvīgās pārstāvniecības maksājumi nerezidentam)

- Nosacītās dividendes (kas aprēķinātas saskaņā ar likuma 7.pantu; pamatkapitāla samazināšana, pabeigta likvidācija, reģistrācija par mikrouzņēmumu nodokļa maksātāju)

Nosacīti sadalītā peļņa (ietver ar saimniecisko darbību nesaistīti izdevumi – 8.p., nedroši debitoru parādi (aprēķināti saskaņā ar likuma 9.p., palielināti procentu maksājumi – 10.p., aizdevumi saistītai personai (aprēķināti saskaņā ar likuma 11.pantu), transfertcenu starpība, labums, ko maksā PP, likvidācijas kvota)

Valsts ieņēmumu
dienests

UIN likme un ar nodokli apliekamā bāze

UIN bāzi veido nodokļa objektu vērtība dalīta ar **koeficientu 0,8**.

1.piemērs

Uzņēmums aprēķina dividendes no 2018.gadā nopelnītās peļņas – 100

UIN aprēķina: $100 \div 0.8 \times 0.2 = 25$

- ✓ UIN piemēro bruto bāzei
- ✓ UIN nav no dividendēm ieturams nodoklis, bāzi veido bruto izmaksas.

No dividendēm fiziskai personai neaprēķina IIN.

2.piemērs

Uzņēmums aprēķina dividendes no nesadalītās peļņas, kas gūta līdz 31.12.2017. - 100

UIN nepiemēro.

- ✓ Kamēr uzņēmumam ir nesadalītā peļņa, kas gūta līdz 31.12.2017., UIN dividendēm nepiemēro.

No dividendēm fiziskai personai aprēķina IIN 10% apmērā - 10.

Valsts ieņēmumu
dienests

UIN atlaides un atvieglojumi

Piemērojama virkne UIN atvieglojumu:

- 1) Zaudējumu pārnešana
- 2) Atvieglojums par ārvalstīs samaksāto UIN
- 3) Par ziedojumiem (3 veidi)
- 4) Par reprezentācijas un personāla ilgtspējas pasākumiem
- 5) Atvieglojums ienākumam no akciju atsavināšanas
- 6) Par uzkrājumiem un iepriekšējo periodu uzkrājumiem
- 7) Par subsīdiju kā atbalstu lauksaimniecībai vai lauku attīstībai
- 8) Valsts kapitālsabiedrībām
- 9) Atvieglojums SEZ un brīvostu uzņēmumiem
- 10) Atlaide saskaņā ar likuma «Par uzņēmumu ienākuma nodokli» 17.²pantu

Valsts ieņēmumu
dienests

Kas nodokļa maksātājam jāievēro pārejas periodā no 2018.gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam

UIN avansa maksājumi saskaņā ar jauno Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumu nebūs jāveic

Pārejas periodā no 2018.gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam nodokļa maksātājiem ir pienākums veikt nodokļa avansa maksājumus.

Pamatojoties uz VID noteikto avansa maksājumu apmēru par periodu no 2018.gada 1. janvāra līdz 30.jūnijam, **katru mēnesi līdz 20.datumam** iemaksā budžetā nodokļa avansa maksājumu (Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma pārejas noteikumu 5.punkts)

Valsts ieņēmumu
dienests

Kas nodokļa maksātājam jāievēro pārejas periodā no 2018.gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam

Avansa maksājums ir vienāds ar 1/12 no 2016.gada nodokļa

Atcelta avansa maksājumu pārskatīšanas kārtība

Nodokļa maksātājs avansa maksājumus 2018.gadā maksā sešas reizes šādos termiņos:

- 20.janvāris, 20.februāris, 20.marts,
- 20.aprīlis, 20.maijs un 20.jūnijs

2018.pārskata gada turpmākajos mēnešos avansa maksājumi nav jāmaksā

Valsts ieņēmumu
dienests

Kas nodokļa maksātājam jāievēro pārejas periodā no 2018.gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam

No 2018. gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam veiktos avansa maksājumus ņem vērā, veicot nodokļa maksājumu, kas tiks aprēķināts iesniedzot pirmo nodokļa deklarāciju 2018.gada 20.jūlijā un arī turpmākajos mēnešos līdz 2018.pārskata gada beigām

Avansa maksājumu rezultātā pārmaksāto summu nodokļa maksātājam būs tiesības atgūt (t.i., saņemt atpakaļ pārmaksāto summu vai novirzīt to citu nodokļu maksājumiem) tikai pēc 2018.pārskata gada pēdējā mēneša deklarācijas iesniegšanas (t.i., pēc 2018.gada decembra deklarācijas iesniegšanas 2019.gada 20.janvārī)

Valsts ieņēmumu
dienests

Kas nodokļa maksātājam jāievēro pārejas periodā no 2018.gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam

Uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarāciju par 2017.gadu uz 2017.gada 31.decembri aizpilda un iesniedz saskaņā ar [MK 29.09.2015. noteikumiem Nr. 548](#) «Noteikumi par uzņēmumu ienākuma nodokļa taksācijas perioda deklarāciju un avansa maksājumu aprēķinu»

Ar 2018.gada 1.janvāri piemēro jauno uzņēmumu ienākuma nodokli

Valsts ieņēmumu
dienests

Kas nodokļa maksātājam jāievēro pārejas periodā no 2018.gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam

Ja pārskata gads nesakrīt ar kalendāra gadu, nodokļa maksātājs uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanai sagatavo finanšu (starpperiodu) pārskatu un uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarāciju:

- ✓ saskaņā ar [MK 29.09.2015. noteikumiem Nr.548](#) - par periodu no pārskata gada sākuma līdz 2017.gada 31.decembrim un līdz 2018.gada 30.aprīlim iesniedz VID;
- ✓ saskaņā ar jauno UIN - par periodu no 2018.gada 1.janvāra līdz pārskata gada beigām un vienlaikus ar bilanci un peļņas vai zaudējumu aprēķinu iesniedz VID, bet ne vēlāk kā 4 mēnešus pēc pārskata gada beigām.

Informāciju, kas jāiesniedz VID par izmaksām nerezidentiem 2017.gadā (saskaņā ar likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" 24.pantu), iesniedz saskaņā ar MK 04.07.2006. noteikumiem Nr.556

Valsts ieņēmumu
dienests

UIN piemērošana nerezidentu ienākumiem (UIN likuma 5.pants)

UIN ietur izmaksas brīdī no nerezidentam izmaksājamās atlīdzības :

- ✓ par vadības un konsultatīvajiem pakalpojumiem - 20 %
- ✓ par Latvijā esoša nekustamā īpašuma atsavināšanu - 3 % no atlīdzības summas
- ✓ Izmaksājot nerezidentam zemu nodokļu vai beznodokļu zonā - 20 % , t.sk.:
 - no dividendēm - 20 %
 - no procentu maksājumiem - 20 %
 - no maksājumiem par intelektuālo īpašumu - 20 %.

Valsts ieņēmumu
dienests

Nosacīti sadalītā peļņa - ar saimniecisko darbību nesaistīti izdevumi

UIN bāzē iekļauj visus izdevumus, kas tieši nav saistīti ar nodokļa maksātāja saimniecisko darbību (UIN likuma 8.pants), tai skaitā:

- ✓ Izdevumi dalībnieku vai darbinieku atpūtai, izklaides pasākumiem;
- ✓ Peļņas, apgrozījuma vai cita bāzes lieluma samazinājums, kuru veic pēc savas iniciatīvas vai dalībnieka rīkojuma;
- ✓ Izdevumi dāvinājumiem, dāvinājumos pārvērstiem kredītiem un aizdevumiem (izņemot ienākumam pielīdzinātos aizdevumus, par kuriem aprēķināts IIN);
- ✓ ziedojumi, izņemot tos, kuriem piemēro nodokļa atlaidi ziedotājiem;
- ✓ to aktīvu iegādes izdevumi, kuri iegādāti, sākot ar 01.01.2018., un tiek izmantoti nesaistīti ar saimniecisko darbību, un šo aktīvu uzturēšanas izdevumi, nolietojuma vērtība, vērtības samazinājums un uzturēšanas izdevumi ;

Valsts ieņēmumu
dienests

Nosacīti sadalītā peļņa - ar saimniecisko darbību nesaistīti izdevumi

- ✓ reprezentācijas izdevumi un personāla ilgtspējas pasākumu izdevumi, kas kopā pārskata gadā pārsniedz **5% no iepriekšējā pārskata gada kopējās darba ņēmējiem aprēķinātās bruto darba samaksas**, par kuru samaksāti valsts sociālās apdrošināšanas maksājumi;
- ✓ izdevumi, kas saistīti ar reprezentatīvu automobili;
- ✓ Izdevumi noziedzīga nodarījuma izdarīšanai vai komerciālas uzpirkšanas nolūkos;
- ✓ soda naudām, līgumsodiem un naudas sodiem izmantotās summas, ja tās nav samērīgas ar darījuma vērtību vai veiktas saistītai personai vai personai zemu nodokļu teritorijā;
- ✓ dabas resursu ieguves (lietošanas) virslimita summas;

Valsts ieņēmumu
dienests

Nosacīti sadalītā peļņa - ar saimniecisko darbību nesaistīti izdevumi

- ✓ negūtos ienākumus no cesijā nodotām tiesībām, izņemot 8.panta 11.daļā noteikto;
- ✓ kredītiestādē iekļātā īpašuma uzturēšanas izdevumus, kā arī nekustamā īpašuma nodokļa maksājumus, kurus apmaksājusi kredītiestāde;
- ✓ degvielas izmaksas, kas pārsniedz 8.panta 5.daļas 5.punktā noteiktos limitus.

Ar nodokli neapliek reprezentācijas un personāla ilgtspējas pasākumu izdevumus

Valsts ieņēmumu
dienests

Reprezentācijas un personāla ilgtspējas pasākumu izdevumi

- Ar nodokli neapliek reprezentācijas un personāla ilgtspējas pasākumu izdevumus, **kas nepārsniedz 5% no iepriekšējā pārskata gada kopējās darba nēmējiem aprēķinātās bruto darba samaksas un ko uzskaita dalīti no citiem izdevumiem**

- Personāla ilgtspējas pasākumu izdevumi ietver:
 - ✓ izdevumus darbiniekiem paredzētu kolektīvu motivēšanas vai saliedēšanas pasākumu nodrošināšanai un citi izdevumi darbinieku kolektīva motivēšanai, ja šie labumi nav bijuši iekļauti fiziskās personas ar IIN apliekamajā bāzē vai ja likumā «Par IIN» šim ienākuma veidam ir noteikts atbrīvojums;
 - ✓ izdevumus darbinieka nogādāšanai no dzīvesvietas uz darbu un no darba uz dzīvesvietu;

Valsts ieņēmumu
dienests

Reprezentācijas un personāla ilgtspējas pasākumu izdevumi

- ✓ izdevumus saistībā ar sociālās infrastruktūras objektiem, kuri nav tieši saistīti ar maksātāja saimniecisko darbību un nav paredzēti dzīvesvietas nodrošināšanai darbiniekam:
 - a) darbinieku izmitināšanas izdevumi, ja darbs notiek arī nakts maiņās,
 - b) izdevumi par sportam, ēdināšanai un darbinieku bērnu pieskatīšanai paredzētajām telpām;
- ✓ bērnu pabalstus;
- ✓ darba koplīgumā paredzēto pasākumu izdevumus, kuri nav personificējami.

Valsts ieņēmumu
dienests

Reprezentācijas un personāla ilgtspējas pasākumu izdevumi

□ Reprezentācijas izdevumi ietver:

- ✓ Izdevumus prestiža veidošanai un uzturēšanai sabiedrībā pieņemto standartu līmenī;
- ✓ Izdevumus darījumu partneru un sadarbības partneru uzņemšanai un maltīšu rīkošanai;
- ✓ Izdevumus par mazvērtīgiem priekšmetiem, kuri satur komersanta zīmolu un tiek izplatīti, lai popularizētu nodokļa maksātāju.

Valsts ieņēmumu
dienests

Izdevumi, kas ir saistīti ar saimniecisko darbību (8.panta 5.daļa)

- ✓ Darba devēja darbinieku labā veiktie maksājumi par dzīvības, veselības un nelaimes gadījumu apdrošināšanu, iemaksas privātajos pensiju fondos un iemaksātās apdrošināšanas prēmijas par darbinieku dzīvības apdrošināšanu (ar līdzekļu uzkrāšanu) saskaņā ar likuma "Par IIN" 8. panta 5.daļu;
- ✓ Izdevumi darbinieka nogādāšanai no dzīvesvietas uz darbu un no darba uz dzīvesvietu, ja darba specifikas dēļ darbiniekam nav iespējams nokļūt darbā vai nokļūt pēc darba dzīvesvietā ar sabiedrisko transportu;
- ✓ Izdevumi Darba aizsardzības likuma prasību izpildei, kā arī izdevumi, kas saistīti ar profilaktiskiem veselības aizsardzības pasākumiem nozarēs, kurās darba apstākļi to prasa;
- ✓ kredītiestādes veiktie maksājumi par ķīlas uzturēšanas izdevumiem, kas radušies parāda piedziņas procesa laikā, par ķīlas priekšmeta pārņemšanas izdevumiem un nekustamā īpašuma nodokļa maksājumi;

Valsts ieņēmumu
dienests

Izdevumi, kas ir saistīti ar saimniecisko darbību (8.panta 5.daļa)

- ✓ Izdevumi par transportlīdzekļa (izņemot reprezentatīvo automobili) degvielu neatkarīgi no tā, vai attiecīgais transportlīdzeklis ir izmantots tikai saimnieciskajā darbībā, pamatojoties uz faktiski nobraukto kilometru skaitu katrā mēnesī saskaņā ar transportlīdzeklim noteikto degvielas patēriņa normu uz 100 km, kas nepārsniedz izgatavotājrūpnīcas norādīto pilsētas cikla degvielas patēriņa normu vairāk kā par 20 %, ja ir izpildīts viens no šādiem kritērijiem:
 - a) par transportlīdzekli tiek maksāts uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodoklis,
 - b) transportlīdzeklis ir atbrīvots no aplikšanas ar UVTN saskaņā ar Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likuma 14. panta 1.daļas 5. un 6. punktu,

Valsts ieņēmumu
dienests

Izdevumi, kas ir saistīti ar saimniecisko darbību (8.panta 5.daļa)

- c) nodokļa maksātājs saskaņā ar normatīvajiem aktiem par lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību un mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību atbilstības izvērtēšanu ir atbilstīga lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība vai atbilstīga mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība, vai zvejnieka saimniecība;
- ✓ individuālā uzņēmuma (arī zemnieka vai zvejnieka saimniecības) īpašnieka par sevi kā par pašnodarbinātu personu veiktās VSAOI.

Valsts ieņēmumu
dienests

UIN atlaide ziedotājiem (UIN likuma 12.pants)

- ✓ UIN atlaide ziedotājiem iespējama 3 dažādos veidos. Ziedotājs izvēlas tikai 1 veidu un to piemēro visā pārskata gadā.
 - 1) neiekļaut ar nodokli apliekamajā bāzē ziedoto summu, bet ne vairāk kā **5% apmērā no iepriekšējā pārskata gada peļņas** pēc aprēķinātajiem nodokļiem;
 - 2) neiekļaut ar nodokli apliekamajā bāzē ziedoto summu, bet ne vairāk kā **2% no iepriekšējā pārskata gadā kopējās darba ņēmējiem aprēķinātās bruto darba samaksas, no kuras veiktas VSAOI;**

Valsts ieņēmumu
dienests

UIN atlaide ziedotājiem (UIN likuma 12.pants)

- 3) samazināt aprēķināto **UIN no dividendēm par 75%** no ziedotās summas, bet nepārsniedzot 20% no aprēķinātā UIN no dividendēm. Izvēloties 3.veidu - ziedojumu summa nesamazina ar nodokli apliekamo bāzi, bet gan UIN no dividendēm.
- ✓ Atlaidi ziedotājiem piemēro pēc atlaides par ārvalstī samaksāto nodokli (kuru var pārnest arī uz nākamajiem taksācijas periodiem)

Valsts ieņēmumu
dienests

UIN atlaide ziedotājiem (UIN likuma 12.pants)

3.piemērs

Uzņēmums aprēķina dividendes no 2018.gadā nopelnītās peļņas – 100.

UIN no dividendēm: $100 \div 0.8 \times 0.2 = 25$

Uzņēmums ziedojis – **10**. Piemēro atlaidi pēc 3.veida, atlaides summa – 5 (75% no 10, bet ne vairāk kā 20% no 25).

UIN aprēķina: $25 - 5 = 20$

4.piemērs

Uzņēmums aprēķina dividendes no nesadalītās peļņas, kas gūta līdz 31.12.2017. – 100.

UIN nepiemēro, jo dividendes no nesadalītās peļņas, kas gūta līdz 31.12.2017.

Uzņēmums ziedojis – 10. **Atlaidi nepiemēro** pēc 3.veida, jo nav nodokļa no dividendēm.

Valsts ieņēmumu
dienests

Iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa

- ✓ Nosaka nesadalīto peļņu uz 31.12.2017.
- ✓ Turpmāk sadalot peļņu, kas radusies līdz 31.12.2017.:
 - ✓ to ar nodokli neapliks un UIN bāzē neiekļaus (neatkarīgi no termiņiem)
 - ✓ pirms peļņas sadales atlikušo nesadalīto peļņu turpmākajos pārskata gados samazina par aprēķinātajām dividendēm, piemēro metodi «pirmais iekšā - pirmais ārā» - sāukumā sadala vecāko gadu peļņu un tikai tad peļņu, kura gūta 2018. un turpmākajos gados;
 - ✓ Nesadalīto peļņu samazina par zaudējumiem, kuri radušies turpmākajos gados, par aprēķinātajām dividendēm, par debitoru parādiem un par aizdevumiem (UIN likuma pārejas noteikumu 10.punkts).
- ✓ Pārejas noteikumu 8., 9. un 10.punkts.

Valsts ieņēmumu
dienests

Paldies par uzmanību!